Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Herverdeling van de middelen uit het Luchtkwaliteitsfonds (ingeschreven onder begrotingsartikel FB0-1FBD2AC-PR van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023) met het oog op gerichte investeringen in het gebouwenpark van het gesubsidieerd onderwijs (AGION) en het gemeenschapsonderwijs (GO!).

Samenvatting

Deze Vlaamse Regering wil deze regeerperiode voor ruim 3 miljard euro aan nieuwe investeringen in schoolinfrastructuur goedkeuren. Naast deze investeringsimpuls, waardoor op structurele basis een grote CO2-reductie wordt gerealiseerd, wordt ook via alternatieve kanalen gewerkt aan bijkomende ondersteuning voor een duurzaam schoolgebouwenpatrimonium, bijvoorbeeld door een efficiënte inzet van middelen uit het Luchtkwaliteitsfonds.

De Vlaamse minister van Onderwijs wenst over te gaan tot het herverdeling van de middelen uit het Luchtkwaliteitsfonds (AGION en GO!)

De Vlaamse Regering geeft haar goedkeuring aan de herverdeling van het voorziene budget.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Onderwijs
BELEIDSVELD: Onderwijsinfrastructuur
BELEIDSDOELSTELLING:
Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Energie 2019-2024:

- SD 1 De evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen, OD 1.4: Voorbeeldrol overheden inzake energiebesparing.

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Klimaat 2019-2024:

- SD 2. Ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030, OD 1. We optimaliseren de werking van het klimaatfonds, OD 2. We werken verder aan een shift naar duurzame gebouwenverwarming, OD 8. We vergroten het draagvlak voor een transitie naar een klimaatneutrale samenleving bij burgers.

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Onderwijs 2019-2024:

- SD 4 Het capaciteitstekort aanpakken en investeren in schoolinfrastructuur;
- OD 4.3 Investeren in de vervanging van de bestaande schoolinfrastructuur en didactische uitrusting om onderwijskwaliteit te versterken;
- OD 4.6 Infrastructuur met aandacht voor klimaat en duurzaamheid bouwen.

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen in het Masterplan Scholenbouw 2.0:

- OD 5.5 Faciliteren van energie-investeringen en duurzaamheid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 17/12/2021 werd door de Vlaamse Regering (VR 2021 1712 DOC.1637/1) een bedrag van 3.856.845,00 euro toegekend waarvan 1.064.280,00 euro voor grote infrastructuurwerken en 2.792.565,00 euro voor uitfasering stookolieketels.

Op 18/03/2022 werd door de Vlaamse Regering (VR2022 1803 DOC.0303-1) een bedrag van 4.703.580,00 euro toegekend, waarvan 3.135.720,00 euro voor energiebesparing in onderwijsinfrastructuur via pilootprojecten onderhouds- en energieprestatiecontracten (OEPC) en 1.567.860,00 euro voor uitfasering stookolieketels.

Op 18/11/2022 werd door de Vlaamse Regering (VR 2022 1811 DOC.1248/1) een budget van 10.000.000,00 euro van het Luchtkwaliteitsfonds voorzien in 2022 herverdeeld volgens de OD II – sleutel naar AGION en GO!

2. INHOUD

1 Situering

Op 29/10/2021 werd door de Vlaamse Regering de visienota met betrekking tot de cofinanciering van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds goedgekeurd (VR2021 2910 DOC.1220/1BIS), de verdeling van de middelen binnen het fonds werd beslist door de Vlaamse regering op 17/12/2020 (VR 2021 1712 MED. 0459/1BIS) en 25/02/2021 (VR 2022 2502 MED.0073/1BIS)

Bij BO2022 werd het Luchtkwaliteitsfonds recurrent in de begroting ingeschreven, met 10.000k euro VAK en 2.000k euro VEK met als doel om dit specifiek in te zetten voor investeringen in luchtkwaliteit in onderwijsinfrastructuur. Over drie jaar wordt zo ruim 40 miljoen euro geïnvesteerd in gezonde schoollokalen, het eigen aandeel van de scholen meegerekend.

Deze nota betreft de aanvraag voor cofinanciering van investeringen in het gebouwenpark van het gesubsidieerd onderwijs (AGION) en het gemeenschapsonderwijs (GO!) met middelen uit het Luchtkwaliteitsfonds voorzien in 2023.

2 Context

Het onderwijspatrimonium onderwijs biedt nog veel mogelijkheden op energetische winsten, zowel op de korte als op de middellange termijn. Om tegemoet te komen aan de ambitieuze klimaatdoelstellingen, zetten AGION en het GO! onder andere in op onderstaande domeinen:

- Investeren in schoolinfrastructuur (binnen het masterplan scholenbouw);
- Onderzoek en informatiegaring;
- Informeren en sensibiliseren van de autonome onderwijsverstrekkers (inrichtende machten) die de investeringen in het onderwijsveld uitvoeren.

////////////

Deze nota beperkt zich tot de ondersteuning door het Luchtkwaliteitsfonds.

Ondersteuning Luchtkwaliteitsfonds (AGION en GO!)

De coronacrisis heeft de nood aan performante, energiezuinige ventilatie in schoolgebouwen opnieuw onder de aandacht gebracht. Enerzijds beschikken de oudere schoolgebouwen over verouderd, slecht isolerend buitenschrijnwerk waarbij het vlot openen van ramen en (schuif)deuren voor kortstondige intensieve verluchting van de leslokalen vaak niet meer mogelijk is. Anderzijds is het aandeel van schoolgebouwen met een degelijk, goed functionerend mechanisch ventilatiesysteem dat zorgt voor een continue, gecontroleerde ventilatie relatief laag. Vele scholen waren gedurende de coronacrisis dan ook genoodzaakt om in de wintermaanden les te geven met de ramen open om tot een aanvaardbare luchtkwaliteit te komen. Er werden als gevolg hiervan verhogingen van het energieverbruik voor verwarming geregistreerd tussen de 20 en 25%.

Om de investeringen in de noodzakelijke werken voor het vervangen van buitenschrijnwerk en de installatie van energie efficiënte mechanische ventilatiesystemen te bespoedigen werd in 2022 het Luchtkwaliteitsfonds opgericht. Via dit fonds wordt recurrent een jaarlijks investeringsbedrag van 10.000.000,00 euro voorzien voor het Vlaamse onderwijs. Hiervan is 7.466.000,00 euro voorbehouden voor AGION en 2.534.000,00 euro voor GO!, conform verdeling via OD II.

In bijlage gaat een detail van alle dossiers die als Luchtkwaliteitsfondsdossiers werden geregistreerd door AGION in 2022. Onderstaande draaitabel geeft een overzicht per maatregel en per net[1]:

Som van Gemarkeerd als luchtkwaliteit 2022	**Kolomlabels**			
Rijlabels	**OVSG**	**POV**	**VGO**	**Eindtotaal**
Buitenschrijnwerk	€ 32.799,00		€ 1.581.390,72	€ 1.614.189,72
Ventilatie	€ 619.731,86		€ 4.356.991,26	€ 4.976.723,12
Ventilatie en buitenschrijnwerk	€ 805.297,14	€ 131.778,00	€ 249.209,02	€ 1.186.284,16
Eindtotaal	**€ 1.457.828,00**	**€ 131.778,00**	**€ 6.187.591,00**	**€ 7.777.197,00**

AGION verwacht dat er een gelijkaardige verdeling van dossiers zal zijn, zowel in aantal als naar maatregelen als subsidie per dossier met de Luchtkwaliteitsfondsmiddelen die in 2023 worden toegekend.

Het GO! kan pas een middelen toewijzen wanneer een project aan een uitvoerder wordt toegekend. De toegekende 2,5 miljoen euro voor het GO! zal bij bouwprojecten worden geïnvesteerd in ventilatie en buitenschrijnwerk.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Van op de provisie Luchtkwaliteitsfonds (FB0-1FBD2AC-PR) worden de middelen door herverdeling toegevoegd aan het toelageartikel AGION – Infrastructuur (FC0-1FGD5BY-IS) en GO! – Infrastructuur (FC0-1FGD5BX-IS)[2].

[1] AGION deelt in haar uitgavenbegroting de budgetten door 96% teneinde de 4% saldi en annulaties te neutraliseren.

[2] Op de provisie "Luchtkwaliteitsfonds" werd 10.000.000,00 euro ingeschreven. Het voorstel is om dit budget volgens de geactualiseerde verdeelsleutel OD II ter verdelen over AGION en GO! conform het herverdelingsbesluit in bijlage.

Aan de uitgavenzijde van de AGION-begroting worden deze subsidies aangerekend op het artikel Werking en Toelagen - Onderwijsinfrastructuur – Investeringen in Infrastructuur Onderwijs (FF0-AFGD5BA-WT), meerbepaald op basisallocaties AFG017 voor het deel reguliere subsidies (cofinanciering) en AFG028 voor het deel subsidies op het klimaatfonds.

Het GO! voert geen begroting op basis van een artikelstructuur, wel op basis van het ESR. Aan de uitgavenzijde van de GO!-begroting worden deze middelen aangerekend op ESR 72.00.

ESR-toets

De vereffening van de 10.000.000,00 euro VAK zal gespreid over de begrotingsjaren 2023-2025 binnen de respectievelijke begrotingen van AGION en GO! geraamd worden.

De inspectie van financiën leverde een gunstig advies op 28 augustus 2023.

De Vlaamse minister van Begroting verleende zijn akkoord op 21 september 2023.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van het voorstel wordt opgevangen binnen het bestaande personeelsbestand.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Nadat de Vlaamse Regering haar goedkeuring heeft gehecht aan het voorgestelde budget, zullen AGION en GO! de nodige initiatieven nemen om de besteding van de middelen te verzekeren.

Voor wat de ondersteuning van het Luchtkwaliteitsfonds betreft zal AGION trachten om de toestroom van aanvraagdossiers te verhogen voor specifiek de vervanging van buitenschrijnwerk en/of de installatie van energie-efficiënte mechanische ventilatiesystemen. O.a. via de website en nieuwsbrief zal aan de schoolbesturen kenbaar gemaakt worden dat hiervoor versneld en zonder impact op overige aanvraagdossiers middelen kunnen bekomen worden.

Het gemeenschapsonderwijs zal inzetten op de realisatie van vervanging van buitenschrijnwerk en/of de installatie van energie-efficiënte mechanische ventilatiesystemen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar goedkeuring te hechten aan het Besluit van de Vlaamse Regering tot herverdeling van middelen binnen de algemene uitgavenbegroting ingeschreven onder begrotingsartikel FB0-1FBD2AC-PR van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben Weyts